

Är tiden inne för Israels församlande till Kanaan? : jemte Berättelse om Pa...

Winroth, Ernst August,

73 Axp Br.

Teol.
Sällsk.
Mission
Jer.
(S)

Är tiden inne

för

Israels församlande till Kanaan?

af

G. A. W.

Samte berättelse om Palästina sällska-
pets möte i London den 25 No-
vember 1875.

Pris: 15 öre.

Kalmar.
Tryckt hos A. Petersson & Son.
1876

1870

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1870

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1870

1870

1870

Allt vår tid visar ett särdeles intresse för Israel, det är ett tidstecken, som ingen kan motläga. I alla länder finnas nu särskilda missionstidningar för Israel och en mängd af penningar insamlas, för att understödja judemissionärer och profelyter, då i en icke så aflägsen tid man öfver hufvud taget icke intresserade sig för Israels framtidsprofetior, och derföre icke heller hade någon tanke på judarna. Vi hafwa utsägligt stor orsak att tacka Gud, för detta hans upplåtande af profetians ord, ty derigenom utbreder han bland de kristna kunskapen om Israels sköna kallelse. Och allt mer blir man då ense om, att David hade fullt skäl, att om Israel, Guds arf (Ps. 78: 71), säga: "Saligt är det folk, hwillets Gud Herren är, det folk som han har utkorat sig till ett arf" (Ps. 33: 12). Och detta: "saligt, saligt" går genom alla missionstidningar för Israel ut till många Herrens elända, hos hwilka det väcker en önskan att blifwa wälsignade med Guds Israel, hwarigenom deras hjertan öppnas för Guds kallelse, att taga full del i Israels borgerstap. — Gud ware pris för alla de vägar han låter sina wälsignelser gå bland människors barn!

Swad man nu i denna tid blifwit ense om, är detta: Israel skall församlas till Kanaan och uppbygga det förödda landet. Detta Israels församlande witnar emot det stora Baby-

Ion och Antikrist samt skall inför hedningarna vara ett det största witnessbörd om Guds ords janning och om en lefwande Guds tillwaro och ledande af werldshändelserna; bland sitt församlade Israel skall Gud uppväcka sina tjenare, som, utrustade med förmågan att göra tecken och under, kraftigt verka Guds werk och witna emot Antikrist (Uppb. 11); och Israels församlande är det medel, hwarigenom djeswulen bringas till raseri, att drifwa ondskan till sin fullmognad, och så Kristi tillkommelse att hjälpa sitt folk påskyndas.

Det första häribland är nu Israels församlande från hednaländerna till Kanaan, ty deförinnan kan naturligtwis intet af det efterföljande inträffa. Är då nu tiden inne för Israels församlande, eller är det för tidigt att tänka på och verka dertför? Så hafwa wi ihjelswa frågat och så frågar nog mången annan, hwarför wi här wilja framställa det swar, som wi funnit Guds ord lemna på denna fråga.

Det swaret kan i forthet sammanfattas i de orden: Gud nitälskar för Israels församlande till Kanaan. Hwem som läser t. ex. Es. 62 kap., kan der se hur nitälskande Gud talar om Zions upprättande, att han till och med säger om det öde landet: "såsom en brudgumme glädjer sig öfwer bruden, så skall din Gud fröjda sig öfwer dig", och han ger ock ock en wigtig lärdom då han till landet säger: "såsom en ung man har en jungfru kär, så skola dina barn hafwa dig kär." Hör hur han uppmanar dem, som ligga inför honom med sina böner, att icke gifwa honom någon ro förr än Jerusalem blir beredt och satt till lof uppå jorden, hwarföre han i helig iswer ropar till sina tje-

nare: "Bereden folket väg, gören väg, gören väg, rödjen bort stenarna, rejen ett banér upp mot folken", lifsom rädd för att icke snart nog blifwa hörd. Ja, detta säger Herren Zebaoth: "Jag nitälstar för Zion med stort nit och med stor wrede nitälstar jag dertför (Sach. 8: 2), och dertföre säga och hans tjenare till sin Gud: "Du skall stå upp och förbarma dig öfwer Zion; ty det är tid att du är henne nådig, och stunden är kommen. Ty dina tjenare ha lust till deß stenar och ömka sig öfwer deß grus. Då skola hedningarne frukta ditt namn, Herre, och alla konungar på jorden din härlighet, att Herren bygger Zion och låter se sig i sin ära, och har vändt sig till de öfwergifnas bön, och har icke försmått deras bön (Ps. 102: 14—18). Och skulle icke Gud och hans Krist och hans tjenare nitälsta för Zions upprättande? Läs, min broder, profeternas skildringar om Israels och Kanaans sköna framtid, hwilka alla ljuda såsom en harmonisk lofsång om hur Gud tröstar sitt folk (Es. 66: 10—14), och låter alla werldens andar se vår Guds salighet (Es. 52: 9, 10), och du skall börja förstå Guds nitälstan för Zion, och den skall tändas i ditt eget hjerta, och då skall du, såsom profeteradt är, säga: "tiden är inne och stunden är kommen", att Gud skall till Kanaan församla sitt förfingrade folk.

"Men", säger man, "i långa, långa tider hafwa dessa profetior om Zions uppbyggande lästs af kristna, och deß har ändå icke förr tiden varit inne för Israels församlande." Swad nu angår de första kristna, som man med allt skäl mest bör rätta sig efter, så må man nog betänka, att alla apostlarna wore

döda redan före judarnas fulla förfäring genom romarna, och före den tiden kunde intet Israels församlande komma i fråga, emedan Kanaans förödelse måste föregå upprättelsen, och således de första kristnas kallelse war, att af hedningarna falla ett folk, hwarigenom i tidens fullbordan Davids fallna hydda, de 12 stammarna, kunde upprättas (Apg. 15). Och wi wilja hemställa åt hwar och en, som läser och will förstå sin bibel, att noga befinna, hur både Herren Kristus och hans apostlar sätta sitt witnessbörd i det allra innerligaste sammanhang med de gamla profeterna, och huru derföre, när de lade grunden i sinnesändring och syndernas förlåtelse genom Jesus Kristus, de dock alltid satte de troendes mål i att blifwa ett Guds förenade folk, som alltid framställes såsom ett med Israel utgörande presterligt konungarike inför folken. Betänka wi då hur vår tids skriftlärda uti sin teologi icke funnit någon användning för de äfwen i nya testamentet ofta återkommande uttrycken om Kristus såsom Davids Son och Israels rikes upprättande, utan man i det ställe funnit för godt att kalla Kristi lärjungar för föttsliga, när de kunde tro på Israels rikes upprättande här på jorden, då förstå wi också, hur de i sina tydningar drabbat orätt, när de brutit sönder Guds uppenbarelse, och icke låtit "det ewiga förbundet, Davids wisja nåder" (Ej. 55: 3), gå igenom nya förbundet, till det Israels förstfödsborätt uppgår i Guds Fadersrike. Nutidens evangelium är derföre wäl ett Guds glada budskap om syndernas förlåtelse och frid till enskilda, men icke är det de första kristnas glada budskap om Kristi och Israels rike, hwarigenom icke blott menniskor utan också

den öfriga naturen, hela skapelsen, skulle wäl-
 signas. Således säga wi bestämdt, att Kristus
 och hans apostlar afsågo att åt Davids-Sonen
 bereda ett egendomsfolk, ett heligt folk, som
 hållande sig till det fasta profetiska ordet skulle
 göra sig redo, att när judarna woro förkastade,
 intaga löftets Kanaan och der wara ett Herrans
 folk, genom hwilket Guds profetia skulle upp-
 fyllas till deß Kristus komme. Dy när wi
 weta, att apostlarne sågo sitt witnessbörd så-
 som ett med de gamla profeternas, då tro wi
 ock, att när apostlarna så ofta talade om de
 troende såsom Abrahams säd och delaktiga af
 Israels borgerskap, de derwid med helig nit-
 älskan tänkte på de härliga skildringarna af
 Israels församlande. — Men när Apostlarna
 woro döda, då hade redan ulfwar kommit in
 i hjorden (Apg. 20: 29), hwilka upphöjde prest-
 wäldet och fördunklade uppenbarelsen, och snart
 såsom kyrkans dom faststälde förbannelsen öf-
 wer dem som ännu trodde på ett tusenårigt
 rike. Under tiden fortför dock Kanaans land
 att alltid wara kärt för kristna pilgrimer, till
 deß att katolska kyrkan kallade korskärarna, att
 med wapnens makt från turkarna taga det
 land, der Kristus lefwat och dött samt förhär-
 ligats, och som derföre framför alla borde wara
 kristet. Men Gud har lofwat sitt land endast
 åt de saktmodiga, och derföre fastän millioner
 af de allra tappreste kämpar offrade sitt lif
 för Kanaans intagande, så blef dock endast skam
 och hån deras lön. Sedan deß hafwa turkar-
 na besutit Davids-Sonens arfsland, der för
 öfrigt endast några munkar slagit sig ned på
 åtskilliga ställen, och genom ett partistridigt lif
 inför muhammedanerna afgifwit ett högst ujelt
 witnessbörd. Luther uppå sin tid ifrade wäl

ofta för turkarnes utdrifwande ur kristenheten, dock bestod hans kallelse egentligen uti, att befria menniskorna från påswedömet's lagok och återställa rättfärdiggörelsen genom tron; så ock med de öfriga reformatörerna. Men i reformationen infom ett bittert frö, nattwardsstriden mellan Luther och Zwingli, och delade protestantismen i twenne partier, och sedan des hafwa oupphörliga stridigheter inom partierna förhindrat protestantismens fortgång, fastän Gud den ena gången efter den andra här och der uppväckt sina tjenare, genom hwilka han hulpit dem, som bewarat det barnsliga sinnet. Profetians ord altades dock i allmänhet icke, utan allt Guds ord uttyddes mest s. k. andligt; hufwudsakligen endast hos några wyrtembergare, Bengel, Detinger, Hahn och Roos o. a. blef det litet mera uppmärksamadt. Gud kom ock snart med en wäckelse som öfwer kristenheten, när han under tiden för den franska revolutionen lät gudsförnekandet blifwa allmänt inom de flesta länder och så kristendomen föraktades. Svårt war det då för de få kristna, hwarföre i profetians hemland, Wyrtemberg, en del profetians wänner flyttade tillsammans på godsjet Korntal, för att der styrka hwarandra, troende att synden snart skulle mogna i Antikrists uppenbarande. Här började man att ifrigare betrakta profetians ord och under endrätigt bön bedja Gud om ljus i profetian och om kunskap om något stort medel, hwarigenom den affälliga werlden skulle kunna upprättas. Då börjades det rätta förståndet af ordet om Israels församlande och Kanaans upprättande, och här af äro utgångna de s. k. tempelwännerna, som börjat intaga Kanaan. — Wi säga då, betänkande, att ingen förr än

just nu kommit till det sinnet, att endast genom trons makt intaga Kanaan, att just nu är och tiden inne för att intaga landet. Gud visste väl att många troende under tidernas lopp skulle läsa Daniels profetior, och dock säger han, att icke förr än i den yttersta tiden skulle många komma och deröfwer finna ett stort förstånd, och så hafwa och många hittills läst profetian om Israel och Kanaan, men nu uttydas de riktigt, och man tar sig för att utföra dem i werkligheten — och då är tiden inne.

Så länge de kristna blott på ett s. k. andligt eller bildligt sätt uttydde och förstodo profetiorna om Israels församlande, kunna hwarken Gud eller menniskor lägga dem till last, att de icke verkade därför, men nu, när Gud gifwit oss förstånd öfwer hans brinnande nitälstan för Zions upprättande, när han låter detta så rikligt förkunna, ja än mer, när han uppväckt många, som redan börjat i Kanaan anlägga flera kristliga kolonier, då, säga wi, är tiden inne för oss, att utföra hwad wi tro om Israels församlande. Ty det är i sanning allenast Gud, som kan gifwa det rätta förståndet öfwer sitt ord, då bör det för hwarje kristen vara wist, att hans kallelse är, att genast reda sig till att utföra hwad han förstår: Guds wilja uppenbaras ju för oss, icke på det wi skola wänta på Gud, utan på det att vår tro skall göra oss till Guds medarbetare, eller wi också få mycket hugg, derföre att wi wiste Guds wilja, men icke gjorde derefter. Och hur mycket mer gäller icke allt detta i fråga om Israels församlande, hwarom Gud talar med så färskild stor nitälstan?

"Men judarna börja ju ännu icke församla sig," så invändes af några från twänne håll. Först och främst invändes så af dem, som tro att endast de köttsliga judarna äro det Guds folk, som har löfte om Kanaan's ärfwande samt delaktighet i alla de härliga ting, som dermed stå i samband. Med dessa wilja wi nu icke twista om de kristnas arfsrätt, ty wi hafwa förut flera gånger widlystigt talat derom. Wi wilja nu endast till sådana bröder säga: Tron I att Gud nitälskar för Israels förriamlande till Kanaan och att detta är första steget till de härliga ting, som sedan skola inträffa, och tron I, såsom I ofta sägen, att de hedning-kristna äro de "främmande" som skola bygga upp judarnas föröddas murar, då är det eder skyldighet inför Gud, att till Kanaan börja församla de till kristendomen omvända judar och profelyter, som I kunnen hafwa någon makt öfwer. I läggen ju ärligen ut stora summor för att underhålla profelythem, hur mycket saligare för eder och förhärligande Guds erds sanning, om I använden dessa och ännu större summor till att låta de kristna judarna flytta till Kanaan att der genom Guds wälsignande af landet få sitt uppehälle. Känner I Guds wilja och nitälskan för Israels församlande, då beder jag eder i Davids Sonens namn, att I nu gören hwad I för eder tros skull kunnen göra, för att Kanaan må snart åter blifwa besatt, ty annars ådragen I eder tydligen straff af Gud. Ty wärr är det dock hittills så med många judemissionärer, att de hafwa ingen nitälskan för Zion, utan hålla det endast för kiliastiska grubblerier. — Men äfwen af sådana som tro på de kristnas delaktighet i Israels borgerskap och deras kallelse

att personligen deltaga i Israels församlande till Kanaan, hyjas betänkligheter om att med fullt allwar börja, förr än judarna, rusta sig till att åter intaga landet. Wi säga åt dessa bröder: edra betänkligheter komma hufwudsakligen deraf, att I icke ären fullt öfvertygade om den kristnes verkliga arfsrätt till alla profetians löften. I därens ännu af den willfarenlsen att de otrogna judarna skulle vara ingångna i någon arfsrätt till Kanaan, likasom funnes någon arfsrätt till Davids land annars än i den ende Davids Sonen, Jesus Kristus, som är hela lagens medel- och anknypningspunkt. Nej, äro wi helt delaktiga af det israelitiska oljetrådets rot och fetma, då hafwa wi allt skäl att taga åt oss Israels alla löften och kallelser, och vårt församlande till Kanaan skall blifwa ett eggelsemedel för de otrogna judarna, som anse oss för ett galet folk, och de skola genom oss uppväckas till en nitälskan, till hvars utförande de skola få se, att intet annat medel gifwes än tron på Kristus Jesus, ty utan den skola de aldrig slå rot i Kanaan. Så är det ock en sanning, att sedan tempelwännerna börjat sin inflytning till Kanaan, så hafwa så många judar flottat dit, som aldrig någonsin förut, och wi hafwa fått weta, att det börjat bland judarna blifwa allmänt kunnigt att "tyfskarna" ämna kolonisera Kanaan. När judarne börja nitälska, så skall der då inför hednafolkens ögon blifwa en kapplöpfung emellan kristendom och judendom, i hwilken Kristus skall bewisa sig vara den sanne Abrahams säden och all wälsignelses arfwinge, och hwarigenom qwarleswan af Israel skall tvingas in i förbundets land. Tro wi oss såsom Guds Israel böra taga Kanaan så-

som vårt arf, må wi då med allwar sätta ut att göra det, Gud skall wara med oss och härliga följder komma deraf.

"Men i Kanaans eller Palestinas beherrskande af det muhamedanska Turkiet och i landets förödelse ligger wäl ett tecken till att Guds tid ännu icke är inne för Israels församlande?" Denna tanke har för mången wisat sig wara ett stort hinder för att med allwar göra något för Israels församlande. Men hafwa icke i forna tider hindren, eller, rättare sagdt, trospröfningarna för Guds folks intagande af Kanaan warit lika stora? När Israel tagat ut ur Egypten och sändt de 12 spejarena för att afgifwa witnessbörd om Kanaans land, hwad war wäl de tios witnessbörd annat än att det war ett land, som uppfrätte sina innebyggare, och för de starka resarnas skull omöjligt att intaga? Endast för Josuas och Kalebs tro stod det fast, att i Guds kraft skulle Israel intaga det goda landet (4 Mos. 13, 14.). Och må wi taga warning af följderna af de olika witnessbörden. Ännu straffar och lönar Israels Gud, som är mån om sin ära och sina rådslags utförande. Ännu kan han döda dem, som afgifwa dåliga witnessbörd om Kanaan och om Guds kraft, och löna dem, som i de swårigheter, hwarigenom tron och nitälstan pröfwat, icke se något hinder alls för utförande af det, hwarför den allsmäktige Guden nitälskar. — Likaledes när judarna efter den babyloniska fångenskapen började uppbygga Jerusalem, så blefwo de oupphörligt hindrade af de omkringboende folken, de måste stå med mursleswen i den ena och swärdet i den andra handen för att förswara sina lif, och ändock nitälskade Gud så mycket

för sitt tempels byggande, som han lät Haggai och Sacharja förkunna. — Och i Es. 62 säger Herren till sina tjenare om Israels förjämlande: "Bereden folket väg, gören väg, rödjen bort stenarna, resen upp ett baner mot folken", hvaraf ju tydligt synes att många och stora hinder ligga i vägen, hwilka dock af tron skola undanrödjas. Och nog går det och nu tungt för dem som i tron flyttat till Kanaan; landet har för dem klen tro swårt att föda dem, febern dödar många, gramnar äro till mycket besvär; men dock skola wi hålla ut och bygga just nu Zion; ty om något slägte behöfwer genom swårigheter pröfwes och renas, så är det just wi, såsom och den sista tiden före Kristi tillkommelse framställes såsom den tid, då Levi söner skola luttras och renas, och Herren skall wara dem såsom en guldsmeds eld och en twättares såpa (Mal. 3.). Ju mera vår undergifwenhet och tro stärkes och wi så renas, ju mera skola swårigheterna öfwerwinnas, ty endast åt Kristi tro utlofwes alla Guds wälsignelser. Och wi för vår del se i de redan nu pågående werldshändelserna en Guds belöning åt den hans swaga tjenares tro, som gjort att wi bemödat oss något om Zion, ty nu, sedan tempelwännerna några år werkat i tron, har Gud redan börjat att förstöra det turkiska riket, eller åtminstone tvingat det att i sin lagstiftning införa förbättringar, som mycket skola underlätta Israels förjämlande; och nyss har detta år begynt, kanske innan året förflutit har Gud mycket mera wälsignat sina tjenares tro.

Widare kan det inwändas, att de som nu tro att tiden är inne, äro så få och ringaktade i förhållande till de stora samsunden, de flesta fattiga och inga mäktiga deras beskyddare! Så

skola wi icke tänka, utan erinra öf Hannas och Marias loffsånger, hur Guds ära användes de ringaste medel för sina rådslags utförande. Må wi blott bedja Gud hålla öf hårdt wid ödmjukheten, att wi icke blifwa bortkastade. För öfrigt kunna wi af berättelsen om det engelska Palestinaförsamlingen se, hur Gud i den sista tiden synes och börja draga de mäktiga in i sitt stora verk.

"Ingen Guds tjenare besegnad med förmåga att göra tecken och under står nu i spetsen för Israels församlande, och då kan jag icke vara wis att tiden är inne"! Wid Mose sändande wore wäl sådana tecken nödwändiga, men wid judarnas församlande från den babyloniska fångenskapen, då Israel wäl wisste af sin kallelse, då gjordes inga tecken eller under hwarken af Esra eller Nehemia, ej heller af de då lefwande profeterna. Bland det i sista tiden redan församlade Israel synes det wäl att Gud skall gifwa sina tjenare förmågan att göra stora tecken och under inför folken, att dermed plåga de otrogna (Uppb. 11.), men före Israels församlande ser jag intet sådant vara utlofwadt. Inga sådana betänkligheter må hindra öf, då wi känna Guds wilja, dock må wi idkeltigen bedja Gud om församlingens uppfyllande ända till Guds fullhet; blott wi bedja och arbeta, så kan Gud och häri gifwa öf mycket stort rätt snätt.

Det första, stora skälet, hwarför wi se tiden för Israels församlande vara inne, war Guds af detta släkte nu insedda nitälskan för Zion. Det andra skälet blir nu, att församlingens tillstånd kräfwer det. — När Israel i Egypten under sina första goda dagar och sedan under plågorna förgätit sin höga kallelse, så hade

Gud dock icke glömt sin ed till fäderna, utan han fände dem Moje till förlossare, emedan han "hört deras rop och förnummit deras qual" (2 Mos. 3: 7.). Och är det icke nu en tid, då mycket Israels ropande ur nöden uppstiger till Gud? Vi mena icke så mycket i lekamligt afseende, hwilket dock äfwen är af wigt för Gud, utan mest i andligt afseende. Fråga wi största delen af de många samsfundens ledare, så skola de wäl swara, att det står wäl till och att Guds rike är i sin ordning. Men fråga wi de många bröder, som allt mer börja känna detsamma som Leass, då han i sin ryktbara bok "Herren kommer" (sid. 128.) säger: "alla seltet äro för tränga att rymma öf", då skola de med suckan wisa öf till Jeremie klagewiser öfwer Jerusalem's fall och templets förödelse, dermed ådagaläggande att just så börja de känna det. Och kan det wäl vara annorlunda, när här finnes en hel mängd olika samsfund, som sinsemellan utesluta, baktala och för otrohet bestylla hwarandra, och inom dessa äro Herrens elända stängda? Ja, i sanning hafwa wi hört mycket suckande och sett många tårar fällas af Guds folk i denna tid, så att för öf står det fast att Guds folks ställning nu liknar bilden i Hesek. 34: får förspridda, slagna af onda herdar, stungna af starka wädrar, som drifwa de swaga ifrån sig. Vi hafwa för vår del sökt att i synnerhet genom tidningen "Fridstiftaren" göra något för de kristnas fulla förening i dessa hednäländerna. Och ingen skall kunna förneka att wi lade den personlige Jesus Kristus till grundwal för föreningen. Men när wi så gjorde, måste wi ådagalägga att många funnos, som kunde mycket kristligt tala om syndernas förlåtelse o.

i. w. och deri wara helt lika kristna, men hwilka när det kom till församlingens uppbyggande införde en lagsgerning eller en parti-lära, och hwilka derföre stodo på samma punkt som irrlärarena bland galaterna: de hade wäl insteg bland kristna, men de woro icke kristna, utan sådana som skulle från församlingen afskäras. Då höjde sig ett förfärligt rop emot oss, af dem som kände sig träffade. Man sade att wi, som wille stifta frid och förswara de swaga samweten, wi sjelfwa woro de största orostiftare och förtryckte wårst de swaga. Ty man will så hafwa det: man will erkänna att det är sant, att olika tänkande kristna böra ytligt erkänna hwarandras kristendom, man bör komma tillsammans på möten då och då och der tala om "det stora gemensamma", man bör gemensamt bedja jordens konungar befrämja "religionsfriheten", man bör gemensamt kunna predika för "syndares omvändelse" — men, något förbehåller man sig: "wi kunna icke fullt såsom broder upptaga och behandla den, som icke uti wisja uppfattningar tänker och handlar som wi; wi sträfwa och predika för högsta andlighet, men Paulus må aldrig än så mycket påstå att det är köttsligt att kalla sig wid olika namn, så hålla wi dock honom deri för en narr, ty wi ämna icke bortlägga våra partinamn, utan upphöja dem fastmer som en hederskrona." Och när man har det så, då måste man göra som Rachel. När hon hörde att Jakob sagt, att den, som tagit Labans hedniska afgudar, skulle dö, och Laban började söka dem, så satte hon sig på dem, och undskylde sig med, att det "gått med henne efter qwinnosätt", så att hon icke kunde stiga upp. Man gömmer så wäl sina partigudar, och när

någon will taga dem bort, så utropas en sådan för en som förtrycker de swaga samweteten. Dock, emedan wi weta, att likasom Rachel icke undslapp Guds dom, utan snart efter afgudarnas bortgömmande dog i en sjukdom liknande den, hwarmed hon undangömt sin synd, (hon dog i barnsnöd), så skola äfwen de som åstadkomma och widmakthålla söndringarna blifwa af Gud straffade; så kunna wi icke upphöra att warna och, på hwad sätt det kan gå, hjälpa Herrens elända får. Många andra hafwa sökt att förena de kristna, men hittills hafwa alla mislyckats. Under förra året hafwa genom Moodys och Sankeys werksamhet de kristna fått se, att Gud gifwit sin wälsignelse blott man något så litet närmat sig hwarandra, men Moody har icke vågat borttrödjia afgudarna, han har blott predikat för "syndares omvändelse", den fromma fariseismen har warit honom för högt uppsuten, hwarföre wid hans bortresa de nyomwända förströtts bland samfunden, då deras uppfostran fortsatts under laglärorens inflytande, hwarföre ingen grundlig hjelp åstadkommits. Pearfall Smith och hans wänner sigtade högre, då de wid samma tid sökte omwända de kristna till att förena sig, och stor war wälsignelsen af Gud, så att kristna från alla länder strömmade till hans utlysta möten, och han kallades till Tyskland att der göra ett likadant triumftåg som i England. Djeswulen wredgades derföre på honom, och han skulle få se, att han och hans wänner ännu icke undfått Andens dop och att han icke helt måtit med helgedomens mått, hans fet snaswade för synden, han måste göra syndabekännelse och upphöra med sin werksamhet, och söndringarnas försvarare jublade högt

deröfwer. Så synes det såsom skulle allt vårt hopp komma på skam, men det skall det dock icke, ty wi hafwa funnit ett Guds löfte, och wi se det redan börja uppfyllas inför våra ögon; ty Gud har hört sitt folks ropande. — Före judarnas utgående ur Babylon fann Daniel hos profeten Jeremia löftet om fångensskapens upphörande, och då började bland judarna detta hopp gå man emellan, hvarigenom och Gud uppväckte Cores' hjerta, att gifwa judarna rättighet till återvändandet. Så hafwa och i denna tid Herrens tjenare funnit ett fast profetiskt ord och så sant som det är så wiht skall och i enlighet dermed Guds folk här på jorden förenas. Ty så säger Herren: Likasom en herde ser efter sin hjord, när han är ibland sina förströdda får: alltså skall jag se efter mina får, och skall förlossa dem ifrån alla rum, dit de blefwo förströdda på den tiden då mulet och mörkt war. Jag skall utföra dem ifrån folken, och församla dem utur landet, och will låta dem komma till sitt land, och skall föda dem på Israels berg, i dalarna, och på alla beningsplatser i landet (Helek. 34.). Och våra skriftlärde må uppbjuda all sin syndighet för att hindra de elända fåren från att taga del i Israels borgerskap, Gud har redan börjat sitt werk, och det wärer som floderna om wåren, smältande drifwor och brytande hinder, och snart för det hela Israel hem till sin ro. Israels församlande har och börjats i den anden, som upptar alla dem som älska Jesu tillkommelse och hans rike, och allt grundligare skall der föreningen blifwa, och så alla de komma på skam, hwilka hafwa profeterat att det icke skall lyckas att förena de kristna. De troende som genom Guds ledning stannat

qvar i hednaländerna, skola se detta, och derigenom deras tro stärkas, till deß de af menniskans Son blifwa bärgade undan de straffdomar, som skola öfvergå den affälliga kristenheten, och bespottarena skola dela skökan Babels dom. Och sedan Guds folk är i Kanaan förenadt, skall himmelens dagg falla ned och Joels profetia om Andens utgjutande få sin egentliga uppfyllelse.

För det tredje säga wi, att werldens frälsning fordrar att Israels församlande nu med kraft begynnes. — Man will i allmänhet beskyllo oss, som arbeta för Israels församlande, att så wilja undandraga oss arbetet för hednigarnas ommvändelse, och i stället söka sjelfwiß undanslykt undan de kommande straffdomarna. Förhåller det sig så? Först säga wi, att det land, Kanaan, till hwilket wi gå, besittes af muhamedanerna, bland hwilka högst få missionsfällskaper arbeta, och således komma wi till dem som missionärer. För det andra säga wi: om menniskorna wände sig till Gud och till utförande af hans stora rådslag, så kunde de profeterade swära straffdomarna undwikas, ty Gud plågar ingen af hjertat. Är det då sant, hwad hela bibeln vittnar om Guds brinnande nitälstan för Zions upprättande, och att om Israel fortfarande gälla Herrens ord till Abraham: "Jag skall wälsigna dem, som dig wälsigna, och förbanna dem som dig förbanna, och i dig skola alla släkten på jorden blifwa wälsignade" (1 Mojs. 12: 3.), då arbeta wi i sanning på folkens wälsignande, när wi uppfordra dem att taga del i Kanaans upprättande genom Israel. Altså, att swenska folket stode upp till en stor nitälstan för Israels församlande, och sände en mängd af sina barn

att deltaga deri, hur skulle icke då landets qvar-
 blifna innewånare wälsignas af Israels Gud!
 Och för öfrigt se wi, att Israels församlande
 är en den kraftigaste omvändelsepredikan bland
 folken. Om Noah säges det, att han genom
 arkens byggande fördömde werlden (Ebr. 11.).
 Sjelfwa hans byggande war ett witnessbörd
 om den straffdom som skulle komma, på sam-
 ma gång som den war en af Gud förordnad
 räddning för honom sjelf. Hwarje Noahs
 hammarslag på arken, hwarje timma han an-
 wände att bygga och beka den, allt war ett
 witnessbörd för syndasfodens folk, att de skulle
 flynda, flynda att ändra sitt sinne. Så wit-
 na och wi med allt hwad wi göra för Israels
 församlande och Kanaans upprättande: Wi
 tro Guds ord wara sant, när det lofwar ett
 kommande Kristi rike på denna nu så olyck-
 liga jord; när det talar om Kristi tillkom-
 melse och Israels härlighet under Davids
 Sonens spira; när det utlofwar Kanaans upp-
 blomstrandet åt det församlade Israel; när det
 hotar med grufliga straffdomar, hufwudsjak-
 ligast Guds ljusstakes bortstötande från de
 kristna länderna, om folken icke i sanning wän-
 da sig till Gud. Och när wi tro allt detta,
 så göra wi som Noah. Wi icke blott tala om
 Kanaans upprättande och Israels församlande,
 nej, wi arbeta derpå med alla våra sekamliga
 förmögenheter: wi icke blott tala om willfarel-
 fernas utrotande, nej, wi bereda Guds folk
 ett samlingsställe, der de glödande kolen skola
 under den rådande kylan ömsesidigt wärma
 hwarandra, till deß deraf blir en stor eld. Och
 derigenom att wi i handling utföra hwad wi
 påstå, bewisa wi att wi werkligen tro det, och
 vår werksamhet är så i sig sjelf en stor wäl-

dig predikan, som ju mer och mer skall genom alla omhvälfningar och tidningar utbasunad i alla werldens länder, och så wara ett witnessbörd inför konungar, furstar och folk. Och ju mer Gud börjar i Kanaan wälsigna sitt Israel, och lönar den gemensamma bönen och uppväcker sina troskraftiga witnen, ju mer skall bland alla folk börja mumlas om att det gamla Guds ord war dock sanning, till des att djefwulen förmår Antikrist och de tio konungarna att söka göra detta Guds witnessbörd om intet, och då skall wäl, efter de twänne wittnenas dödade i Jerusalem, en tid synas såsom wore Lammet och hans heliga folk be-segrade, men då kommer vår Krist med sina mångtufende helgen, då förgås Antikrist wid Armagedden, och då inbryter det utlofwade sabbatsåret, och från alla werldens ändar höres bland folken det jubelropet: "det gamla Guds ord war dock sanning", och de öfwerblifna bland alla hedningar komma sedan ärligen upp till Jerusalem och tillbedja Israels Konung (Sach. 14: 16.). Så säga wi då med skäl: werldens frälsning kräfwer att wi hasta, hasta att bygga Zion. När Goliath gick så stolt omkring och hädade Israels barn och des Gud, så gjerde det rätt litet att här och der modiga israeliter dräpo andra filisteer, utan det krädes att den lille David kom med sin slunga och sina stenar och fälde den trotsande jätten. Så går nu ibland of en etrons jätte, materialismen med des wetenskapliga wapen, och utskämmer öfwer allt Israel och des Gud. Den säger: "det finnes ingen personlig Gud, som kan höra kön och göra något annat än hwad de oföränderliga naturlagarna föreskrifwa, den gamla bibeln är derföre blott en sagöbok, kristendomen

ingen janning, såsom den och icke har någon kärlekens kraft att till bröder förena alla des bekännare." Och så länge denne jätte går stolt och hädar, då gör det så litet för det stora hela att här och der någon syndare föres till omfattande af syndernas förlåtelse. Nej, ett Davids folk måste stå upp, som i tron på Guds löften och kraft tar sig till att utföra hwad det profetiska ordet utlofwar. Och komma wi då på skam, fortfar Kanaan att vara öde och uppåta sina innebyggare, och Guds folk att vara lika kraftlöst som nu, utan förmåga att med tydliga undergerningar bewisa en personlig Guds tillvaro; då har otron rättighet att häda — och wi att sätta ös ned och gråta. Men uppfylles deremot profetiorna, bekrönes Guds förenade folk med Anden och alla des gåfwor och kommer så vår Krist, då, ja, då faller snart den hädande Goliath och hans swärd lägges in i vår Guds tempel, att användas af Guds kämpar. Werlden behöfwer med ögenen se storwerk af vår Gud, och låtom ös icke blott tala om att Israël har en Gud, som will och kan göra storwerk, nej, såsom ös utföra hwad vår Gud har sagt, gå stridande fram i Herren Zebaoths namn, och alla land skola förnimma att Israël har en Gud (1 Sam. 17: 46; Ps. 102.).

Wi sluta med att säga såsom wi började: Gud nitälskar för Zions upprättande. Derföre min broder, känner du dig icke manad till att personligen flytta ut och bygga Zion, så tag dock med dina böner, din kärlek och ditt witnessbörd del i werket, ty dem skall gå wäl som älska Jerusalem (Ps. 122; Es. 66: 10.). Och du som will gå hem med Israël, bed Gud hjälpa dig, han skall föra dig dit, om du be-

warar tro och rättfärdighet, ty Gud har medel och makt att uppfylla ditt hjertas önskan. "Gud löse Israel af all des nöd! Frid öfwer Israel!"

G. W.

Palästinasällskapet.

Under denna öfverskrift gifwer den stora engelska tidningen "Times" i des nummer af fredagen den 17 Dec. följande berättelse:

Detta sällskaps tredje allmänna församling egde rum onsdagseftermiddagen i Universal-Alliansens rum, 41 Pall Mall, S. W., hwilka wid detta tillfälle woro fulla ända till trängsel. Öfwerste Gawler intog presidentstolen. Palästinasällskapet är en förening på neutral mark för alla dem, som hafwa intresse för Palästinas wälfärd, öfwer hufwud taget för Syriens och de närgränsjande ländernas, såsom Mesopotamien och Egypten. Det afser i synnerhet att befrämja det heliga landets kolonisation och att falla till lif wälgörenhets- och menlighetenswerk så wäl i detta land som i grannländerna. Palästinasällskapet må icke förwerklas med Palestine Exploration Fund (Stiftelse för Palästinas utforskande), med hwilket det likwäl står i den wänligaste förbindelse, såsom afwen från kapten Warren och löjtnant Conder woro ingångna bref, hwäri de uttryckte sitt deltagande och sin ledsnad öfwer att de icke kunde bewista församlingen. Berättelsen öfwer förhandlingarna wid den andra allmänna församlingen förelästes af G. Charles Davis, derpå af Herr Brue hederssekreterarens berätt-

telse öfwer de i England gjorda ansträngningarna till lindrande af det genom det sista cholerautbrottet i det nära Palästina belägna Damaskus förorsakade eländet.

Sedan föredrog presidenten några tankar öfwer den närvarande krisen i österlandet, öfwer Englands janna intresse wid detta tillfälle och öfwer de bästa medlen till dess befordrande. Den turkiska frågan wore social, finansiell och politisk. Det osmaniska riket eger omätliga hjälpkällor och om dessa kunde ändamålsenligt användas, så skulle de twänne första frågorna snart vara lösta. Men när man börjar tänka öfwer hur detta skall ske, så framträder genast den politiska swårigheten. Lyckligtvis har England täckt sig sjelf genom sitt uppköp af Suezkanal-aktierna, och om Cyprat-dalbanan skulle byggas och Syrien blifwa bragt i ordning, så hade wi walet mellan twänne vägar till Indien. Den som beherrsakar Syrien, han wore och naturligen herre öfwer Suezkanalen. Palästinas kolonisation genom judarna skulle, om den wore utförbar, wara en god lösning af uppgiften. Emellertid föresloge sällskapet bildandet af en allmän kolonisationskassa, och wid blicken härpå wore det godt att se, hwad ett sällskap af tyska, kristligt sinnade kolonister från Wyrtemberg har uträttat i detta land.

I enlighet dermed kallade öfwerste Gawler högwördige Herr Gore Tipper upp på talarestolen. Denne framstälde Palästinasällskapets ofwan omtalade affigter och skildrade yttringar af den tyska företagsanden i denna riktning. Det wyrtembergska sällskapet, kalladt tempelsällskapet, står under ledning af Herr Hoffmann, broder till den tyska kejsarens aflidna

hospredikant. Det räknar inemot 1000 själar, delade i 6 kolonier, öfwer hwilka lästes följande berättelse.

"Jerusalem. Wi hafwa nu i denna stad mjölnare, smeder, snickare, köpmän, sadelmakare, en bagare, en sockerbagare, en slagtare, en trähandlare. Våra och de Spittlerska (?) kolonisterna, fordom förströdda i staden, hafwa i de sista två åren efter hwarandra slagit sig ned i dalen Nephtaim, som är berömd genom en af Davids segrar öfwer filisteerna, och som ligger omkring 20 minuters wäg från Jerusalem. Wid inträdet i dalen ser man nu deras lilla koloni, husen anlagda i rat linea längs den gamla romarevägen, som genomfår slätten och förde till Gaza. — Jassa har i de sista åren blifwit riktigt en handelsstad och vårt folk hafwa i icke ringa grad bidragit dertill. Herr Breisch har grundat en trähandel med Triest, Mindre Asien och kusten af Thessalonika, hwilken för landet är af stor nytta, då Herr Breisch sänder sitt trä till Jerusalem, Ramleh, Haifa, Nazareth och Tiberias o. s. w. I Tiberias har man för kort tid sedan byggt ett fartyg för bestyppande af Jordan, på hwilket jäd skall öfverföras. Våra murare kunde i följd af träprijsens fallande i Jerusalem införa byggandet af hus, hwilka genom trögolf indelades i wåningar, i stället för det moriska sättet att bygga dem i hwall öfwer hwarandra. Nyligen är det första huset med brögolf färdigt, hwilket skall tjena såsom mönster. Ett göromål, som förtjenar särskild uppmärksamhet är herrar Duisberg et Co:s groshandel, som handlar med Gaza, Nablus, o. s. w. Våra bönder i Jassakolonien hafwa bildat ett sällskap, för att inrätta daglig farlägenhet

emellan Jerusalem och Jassa, hwarwid wägens sorgliga beskaffenhet utgör hufwudswårigheten. Regeringswederbörande weta det wäl och önska afhjelpa detta dåliga tillstånd, men de äro icke i stånd dertill och hafwa derföre wändt sig till oss med den frågan, huruwida wi under wisfa wilkor wilja öfwertaga förbättrandet af wägen. Wi tro oss icke böra afwisa ett sådant anbud, så swårt det än är för oss, att inlåta oss i en så kostsam och widlyftig sak. Wi insände derföre ett förslag med våra wilkor. Regeringens swar hafwa wi ännu icke erhållit; skulle den gå in på vårt förslag, så erhålla wi en betydande och swår uppgift, som wi icke kunna fylla utan hjelp af europeiskt kapital. —

Sarona. Denna koloni hade att besegra stora swårigheter i följd af febern, som i början hemjökte flera familjer och hindrade dem att af deras mark draga det nödiga uppehållet. Så småningom har det bättrat sig och farten på Jerusalemswägen gifwer våra kolonister tillfälle till en måttlig penningeförtjenst; äfwen begynna de af dem planterade wingårdarna att bära drufwor. Den lilla höjd, på hwilken denna koloni är bygd, och hwilken förut låg oarbetad och torr, är nu betäckt med wingårdar, som omgifwa den lilla byn med åsftlig grönska; desutom hafwa vårt folk planterat wid påß 2000 träd omkring sina hus, deribland mulbärsträd för blifwande silkesodling. —

Haisa. 50 hus, bebodda af 350 personer. Haisas wingårdsmän hafwa redan till winberg förwandlat Carmels sluttning, som höjer sig bakom deras koloni och ferdom war täckt af klippor, törnbusskar och snår, hwilka winberg nu i en utsträckning af 50 morgen (omkr. 42 tunn.) höja sig i terrasser öfwer hwarandra.

Swäl- och oljefabrik, snickarewerkstäder hafwa framgång genom nyttjande af nödiga maskiner och sända sina arbeten till Affo, Beirut, Nazareth, m. fl. st. — Nazareth. Denna koloni (såsom äfwen den i Namleh) består blott af några familjer. Vår arkitekt Schumacher leder byggandet af tvänne stora byggnader, den ena ett hospital för det latinska klostret, den andra en af engelsmän grundad skola för arabiska barn. En medlem af vårt sällskap har inrättat en qvarn."

Herr Hoffmann säger i ett bref från Berlin af den 27 Nov., som han i det sällskaps namn, som han förestår, har riktat till Palästinasällskapet, ungefär följande: "Tempelsällskapet erkänner fullkomligt Palästinasällskapets välwilliga affigter för höjande af det heliga landet, och skall till dess utförande gerna medverka så långt det förmår. Vårt sällskap är sedan 7 år verksamt i Palästina och räknar der icke mycket mindre än 1000 själar, hwars egendom i mark och hus uppgår till ett värde af omkr. 52,000 pund sterling (936,000 Kr.) Enligt vår erfarenhet hålla wi för de mest nyttiga och trängande steg till landets höjande inköp af land i fruktbara och sunda trakter, som äro passande för kolonier, såsom mynningarna af Rison och Audieh, omgifningarna af Cäsarea och Tyrus och andra för åkerbruk egnade platser, anläggande af näringar t. ex. qvarnar, olje- och tvålsfabriker, planterande af oljoträd, mulbärsträd och i synnerhet winstockar, vidare understödjande af felläcker (eller arabiska bönder) i deras åkerbruk genom penningeförskott, som de hittills blott af ockrarena kunde bekomma mot öfwerdrifna räntor."

Härefter höllos flera tal från olika stånd-

punkt, så wäl kristlig som judisk, hwarwid alla talare öfwerensstämda deri, att de närwarande gynsamma omständigheterna icke böra försummas, för att sätta i werket den föreslagna kolonisationen. Följande förklaringar antogs enstämmigt:

1) "Församlingen har med stort wälbehag hört om de framsteg, som i Syrien hafwa gjorts genom tempelsällskapets tyska kolonier, hwilket sällskaps uthålliga werksamhet förtjenar det största erkännande." Föreslaget af högwördige herr S. Newton; understödt af herr Robert Walker.

2) "Wid blicken på den syriskas markens nu bewisade fruktbarhet, på dess geografiska läge, hwarigenom det från England, så wäl som från alla andra werldens delar, är så lätt att uppnå och hafwa i beständig och regelmässig samfärdsel med dessa länder; med hänsyn widare till de uppmuntringar, som i tempelsällskapets föreständares yttringar ligga för andra, som äro böjda för att följa tyskarnas exempel, är församlingen af den åsigt, att Syrien erbjuder ett särdeles gynsamt utwandningsområde för England i gemenskap med andra länder under en organisation, som är lika med tempelsällskapets." Föreslaget af högwördige Dr. Mar-goliuth; understödt af Pastor Dr. Petawel.

3) "Med hänseende till Turkiets nuwarande finansfela ställning kan kolonisationen af dess öde liggande och försummade länder blott wara mycket wälgörande för dem, och församlingen tror, att den kejsarliga Hätti, som den turkiska regeringen 1867 utgaf, och hwari den inbjöd främlingar, att bosätta sig i dess asiatiska och europeiska provinser, nu med nytta kan bringas till användande." Föreslaget af högwör-

dige herr Canon Titcomb, understödt af herr Goldingham.

4) "Palästinautfskottet uppmanas i församlingens namn att träda i förbindelse med Hans Excellens det turkiska sändebudet, för att erhålla noگا uppgift på de lättänder, som den turkiska regeringen nu enligt all sannolikhet skulle medgifwa sådana företag!" Föreslaget af Herr Jakob Montefiore (brorson till Sir Moses); understödt af grefwe Tergolina.

Hru Finn, enka efter den aflidna engelska konsuln i Jerusalem, och en persisk nestorian från Urumiah, hr Ahnan Eschu Abraham, talade äfwen för det affedda målet. Sedan flötos förhandlingarna med tacksamhetsbetygelser mot presidenten.

Såsom flutord wilja wi intaga följande berättelse

Vi meddela ur "Weltbote" följande bref från herr J. Schumacher, föreståndare för tempelkolonien Haifa och konsularagent för Nordamerika. Han skrifwer: Rabbi Chajim Snerfsohn, född i Jerusalem, en medborgare i de Förenta Staterna, som sju år bodde och verkade der, sökte genom offentliga föredrag och privatungänge med framstående män i de olika staterna af Unionen wäcka intresse för det heliga landet och för judarna, fann mycket deltagande och understöd, särskildt äfwen i England, och reste då på hösten 1873 tillbaka till Europa, men der förlamade ett slagansfall hans wenstra sida och beröfwade honom talsförmågan. Med hjelp af berömda läkare och nyttjande af bad kunde han i maj 1874 åter upptaga sitt systemål och reste berföre till Palästina, hwarest han i jult framställde sig för mig såsom borgare i Förenta Staterna och wisade sitt pass. Han meddelade mig sin plan, och jag fröjdade mig verkligen att finna en jude, som ännu tror på profeterna, och på hwars hjerta hans djupt sjunkna nations öde tynger. Djupt gripen wid anblicken af vår koloni sade han: "Detta är det, som jag will; här ser jag af kristna den tanke utförd, som för 8 år sedan dref mig till

Amerika; detta gifwer mig mod och hopp, att mina fäders Gud äfven skall hjälpa mig, att för mina arma trosförwandter bana en väg, på hvilken de på ordentligt sätt skola sjelfwa kunna skaffa sig sitt bröd och slutligen komma till en sjelfständighet." — Med detta hopp lemnade han mig, jag lofwade honom all möjlig hjelp och understöd, man bad honom att intränga i djupet af profeternas ande, emedan de swärigheter, som wid ett sådant företag måste öfvervinnas, blott då kunde besegras, när denne ande i allt ledde honom och hans medarbetare; utan den skulle han blifwa öfvervunnen.

Då och då skref han till mig, men snart märkte jag att hans reformsträfbanden af de derwarande rabbinerna betraktades med afund; snart uppstodo slitningar, dels genom oförsigtigt tillwägagående af Sneersohn, dels genom sqwaller, hvilka jag dock hjälpte till att undanröjda, i det jag bad Sneersohn, att dock i allt uppföra sig wisligt. Hans idéer wunno förtroende, och redan umgicks han med plan att förwärfwa land och framför allt anlägga en åkerbrukskoloni i närheten af Liberias. Då uppstod öfverrabbinen Jusseff Alty, utropade Sneersohn för en nöhetsmakare, som wore affallen från fädernas tro och hölle med de kristna och blott anrättade skada, han måste bannlysas, och uppfordrade Sneersohn att genast lemna staden, hwilket naturligtwis Sneersohn icke gjorde. I slutet af november reste Sneersohn till de warma källorna i Liberias, för att bada. Då badet war slutadt, woro hans kläder bortstulna. Han begärde sina kläder af en derwarande tjennare, denne utskrattade honom; han blef utom sig och gret och ropade på hjelp. Snart blef detta kändt i judekwarteren i staden, med det rop att Sneersohn hade blifwit galen, att han hade blifwit besatt af en ond ande, togo de den arma mannen naken, satte honom på en åsna, dreswo honom till staden, ropade "tokig, tokig", slogo honom, bundo hans händer, kastade smuts på honom och insperrade honom, öfvertäckt med en lätt kastan, i en mörk kammare i synagogan, hwarest en fru förbarmade sig öfwer honom, och i hemlighet räckte honom litet bröd och watten. Först sedan denne arme man hade fem dagar försmäktat och frunit, förbarmade sig en jude öfwer honom och skaffade honom litet kläder. Detta allt war anstiftadt af öfverrabbinen Jusseff Alty samt hans medhjelpare af idel afund öfwer att Sneersohn kunde erhålla större inslytande än han.

Sneersohns kontanter utgjorde omkr. 6,000 kronor,

hans påh, kläder, böcker, bref, o. s. w., allt detta stafs ifrån honom. I början af december 1874 måste jag för göromål till Nazareth, på samma dag kom äfwen Sneerjohn dit, utan att han wiste om mig. Han war sjuk och eländig, och redan helt förtwislad. På samma tid kom prinzen af Oldenburg till Nazareth, i den afsigt att resa till Jerusalem, och då Sneerjohn war i behof af weberqwickelse och omwårdnad, kommo wi öfwerens em att han skulle resa till Jerusalem till ett af de derwarande hospitalen, och personligen framlägga sin klagan för konsulatet. Prinzen hade den godheten och tog honom med sig, och så kom han ordentligt till Jerusalem, hwarest han dock sedan insjuknade."

Så följer sedan berättelsen om den turkiska processen, som visar dels hur de turkiska embetsmännen låtit af de brottsliga judarna muta sig, dels hur öfverrabbinen ljugit, då han utgifwit sig för engelsk konsul samt judarna för Englands skyddslingar, men huru dock genom allt motstånd af den judiska pöbeln processen utfördes till de brottsligas dömande.

Slutligen anmärker jag ännu, att jag gifwer samtliga judar i Liberias det witnessbröd, att de äro de trögaste och lataste mennistor jag någonsin har sett. Barn på 12 år gista sig redan. Då jag frågade dem: Hwarföre odlen I icke de präktiga fullarna omkring Liberias? swarade de: Wi måste läsa Talmud — och dock sända engelsmännen 18,000 kronor till judarna i Liberias, i den tron att dessa måste återställa Palästina. O, hwilket missförstånd och bedrägeri! Man må kemma, pröwa och se förhållandena sådana de äro, och man skall gifwa mig rätt."

Af den anförda berättelsen höra wi hemta följande lärdomar: Först inse hur de kristnas kolonisation af Kanaan, wära trosfäders land, måste wara och redan är ett stort eggelsemedel att reta judarna till nit, och äfwen ett bewis inför dem att Jesus är den rätte Abrahams säden. Ibland alla länders judar har den kristna kolonisationen redan börjat blifwa känd, och nu hafwa wi hört hur när en from jude, lifwad för judarnas församlande, kommer till Kanaan, han der träffar en kristlig koloni, som hos honom uppväcker det hopp att äfwen han skall lyckas med sin mission. Genom en sådan man skall än mer ryktet om de kristnes intagande af landet blifwa spridt, och hos alla allwarliga judar skall deras nitälstan blifwa uppväckt. Widare ger öf

Gud härigenom den lärdomen att de otrogna judarna icke kunna ärfwa Kanaan. En allwarlig jude har förfökt, men just mot hans egna trosförwandter lider hans hopp skeppsbrott, och all hjälp han får gifwes honom af kristna. Det borde så wara, att bland kristna skulle det icke ens kunna sättas i fråga, att otrogna judar kunna ärfwa Kanaan, ty det är just för deras förkastande af Kristus, som de äro fördrifna, i enlighet med den profetian, att den som icke trodde på den "profet såsom Moses", hwilken Gud skulle uppväcka, "den själen skulle blifwa utrotad ur folket"; men icke desto mindre gå än i dag troende kristna och wänta på att otrogna judar skola upprätta Kanaan. Se då hur judarna i Kanaan göra; de hålla händerna i kors, frisa sina stora gråtodagar, och låta sig tillfändas en hel mängd pengar för att få i lättja och säfänga läsa Talmud, som dock ingen frukt werkar hos dem annat än förbannelse och ondsk. Nej, Jesus är den ende Abrahams säden i honom allena warder all Israels säd wälsignad, han har Davids nycklar och utan honom ärfwer ingen Abrahams och Davids wälsignelse. Sådant är kristligt witnessbörd, och i enlighet dermed må kristna begagna sig af Abrahams wälsignelse, mana fromma judar till fredlig tvekamp om Kanaans wälsignelse, och då skall all werlden se att Jesus är Kristus. Bröder, må vår nitälstan wakna, det duger icke att gå och wänta på Gud, det är Gud som fast mer wäntar på oss, ty vår kallelse är att påskynda Kristi tillkommelses dag, och helt wißt blifwa wi bortkastade, om wi gräfsa ned vårt pund i jorden. Gud hjelpe oss!

E. W.

Inkomsten genom förf. af denna skrift, som kan requireras från Red. af "Natt och Morgon" i Kalmar, användes till bidrag för Abrahams säds återförsamlande till Kanaan.

För samma ändamål förf. äfwen a 15 öre "Jesu Kristi tillkommelse i dess samband med satans bindande. Föredrag hållet i Stockholm den 8 Maj 1875 af G. W."